

ТЕМА НОМЕРА

Невдовзі в навчальних закладах області знову буде гамірно та залунає дитячий сміх. Адже до нового навчального року – вже рукою подати. Однак трапляється, що позитивні враження про школу в багатьох дітей минають у перші дні, бо учнівське життя виявляється не зовсім безхмарним і безтурботним. Навчальний процес може бути нецікавим, а часом складним. Тож до всіх імовірних викликів школяр має бути готовим. І про це мають подбати насамперед батьки.

НОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ РІК БЕЗ СТРЕСІВ І СЛІЗ: ГОТУЄМО ДИТИНУ ДО ШКОЛИ

Продовження на стор. 4 ▶

ПРЕЗИДЕНТ ОГОЛОСИВ 29 СЕРПНЯ ДНЕМ ПАМ'ЯТІ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ

Президент України Володимир Зеленський підписав указ про відзначення 29 серпня Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України. Про це Глава держави повідомив під час урочистих заходів до Дня Незалежності України.

Президент зазначив, що у важливий для українців день на майдані Незалежності у Києві присутні родини загиблих військовослужбовців та учасників добровольчих формувань.

«З метою гідного вшанування їхньої пам'яті я підписав указ про встановлення Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, та відзначення його щорічно 29-го серпня», – повідомив Володимир Зеленський.

Згідно з указом президента, Кабінет Міністрів має із залученням громадськості, родин загиблих захисників розробити й затвердити комплексний план заходів із належного вшанування пам'яті полеглих воїнів, а Міністерство закордонних справ – забезпечувати проведення дипломатичними установами України заходів до Дня пам'яті захисників України, а також участь представників дипломатичного корпусу іноземних держав, акредитованих в Україні, у відповідних офіційних заходах у нашій країні. Також доручається обласним і Київській міській державним адміністраціям забезпечувати здійснення заходів із вшанування пам'яті захисників України.

Як на Куликівщині парад громад влаштували

День Незалежності для Куликівської громади – свято особливе. Адже місцеві жителі відзначають не лише День народження країни, а й річницю об'єднаної громади. Тож усе із запланованого вдалося на славу. Було колоритно, смачно та весело!

Не обійшлося і без подарунків, зокрема від народного депутата України Валерія Давиденка. **Продовження на стор. 3** ▶

ГЧ

Президент України відзначив чернігівців

Із нагоди найважливіших серпневих державних свят президент України Володимир Зеленський вручив відзнаки і нагороди українцям, які щоденно працею зміцнюють авторитет держави. Стрічку до бойового прапора із назвою частини вручено Чернігівському прикордонному загону, а звання «Заслужений вчитель України» – педагогу Олександрі Лисичі із Сосниччини. **Продовження на стор. 2** ▶

ГЧ

Купання у фонтанах загрожує травмами, отруєнням і дерматозом

Чернігів уже здобув славу міста фонтанів, які у спекотні дні особливо ваблять до себе і дорослих, і малечу. Попри стоячу воду, в них дехто навіть купається. Проте лікарі застерігають, що під час плескання у фонтані існує висока небезпека підхопити інфекцію чи травмуватися, перечебившись через втулки, з яких подається вода. **Продовження на стор. 5** ▶

ГЧ

Корисні властивості другого хліба – картоплі

Для нас картопля вже стала другим хлібом, бо на столах жителів області вона присутня мало не щодня. Зважаючи на це, варто пам'ятати, що овоч наділений купою корисних властивостей. Особливо корисні запечені бульби. Саме цю страву медики рекомендують їсти людям із серцево-судинними захворюваннями. **Продовження на стор. 7** ▶

Почесне звання й найменування від президента України

На Софійській площі в Києві з нагоди святкування Дня Державного Прапора України відбулася церемонія присвоєння почесних найменувань ряду бойових військових частин Збройних сил України, Національної гвардії та Державної прикордонної служби України. Після підняття синьо-жовтого стягу президент України Володимир Зеленський вручив стрічки до бойових прапорів із назвами почесних найменувань. Серед інших, з рук президента таку стрічку отримав і начальник Чернігівського прикордонного загону полковник Сергій

Тиркалов. Про це повідомив помічник начальника прикордонного загону начальник прес-служби підполковник Олександр Дудко. Тож відповідно до Указу президента України №619/2019 «Про присвоєння почесних найменувань військовим частинам Державної прикордонної служби України» від 22 серпня, 105-му прикордонному загону Північного регіонального управління Державної прикордонної служби України присвоєно почесне найменування «імені князя Володимира Великого» та надалі він іменуватиметься – 105-й прикордонний загін імені князя Володимира Великого Північного регіонального управління Державної прикордонної служби України.

Педагогу з Сосниччини – звання «Заслужений вчитель України»

Почесним званням «Заслужений вчитель України» президент України нагородив Олександра Лисича, вчителя, керівника гуртка Чорнотиської ЗОШ I-III ступенів Сосницької селищної ради.

Аграрії області зібрали перший мільйон тонн зерна

Ранні зернові та зернобобові культури уже зібрані з площі 259 тисяч гектарів – 99% прогнозованих обсягів збирання. Отримано 1,03 мільйона тонн. Зокрема, намолочено 810 тисяч тонн пшениці, понад 40 тисяч тонн жита, близько 110 тисяч тонн ячменю, 58 тисяч тонн вівса та майже 12 тисяч тонн гороху. Про це повідомили в Департаменті агропромислового розвитку Чернігівської ОДА.

Найбільший вал зерна мають сільськогосподарські підприємства Бахмацького, Борзнянського, Чернігівського, Прилуцького, Менського, Козелецького та Ічнянського районів.

Найкращі якісні показники у товаровиробників Срібнянського та Талалаївського районів, де середня врожайність перевищує 57 центнерів із гектара. Гарний урожай і у Варвинському, Ічнянському, Бахмацькому, Бобровицькому та Ріпкинському районах – понад 51 центнер із гектара.

Вандали сплюндрували нововстановлену пам'ятну дошку Левку Лук'яненку

У Седневі, що Чернігівщині, невідомі сплюндрували пам'ятну дошку на честь борця за незалежність України Левка Лук'яненка. Трапилося це через кілька годин після її відкриття. Про це на своїй сторінці у Facebook повідомив священник Катерининської церкви м. Чернігова Євген Орда.

«23 серпня у Седневі на Чернігівщині було сплюндровано пам'ятну дошку Левку Лук'яненку. Невідомі облили її томатним соусом, там розкидано квіти, зірвано прапор», – написав він.

Як повідомила речниця ГУНП в області Юлія Ковтун, на місці події працювала поліція, зокрема правоохоронці опитали свідків.

Меморіальна дошка Левку Лук'яненку виготовлена з граніту, розмістили її на будинку, де після заслання у 1989–1992 роках жив Лук'яненко. Нині там мешкає його сестра Зінаїда.

Нагадуємо, що Герой України Левко Лук'яненко народився 24 серпня 1928 року у с. Хрипівка Городнянського району, помер 7 липня у віці 89 років. Його поховали на Байковому кладовищі в Києві.

Городнянська громада продає довгобуду

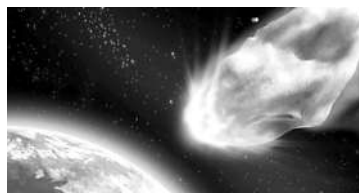
Городнянська міська рада ухвалила рішення виставити недобудований об'єкт у селі Дібрівне на продаж через систему електронних торгів Prozorro. Це приміщення школи, яку почали будувати у 90-х, але досі не закінчили. Початкову вартість будівлі встановили на рівні 360 тисяч гривень. Оголошення про продаж знаходилося у відкритому доступі системи протягом 30 днів — охочих придбати об'єкт за таку ціну не знайшлося.

Тож, згідно із законом, через 30 днів система автоматично зменшила вартість лоту удвічі. І недобудова в Дібрівному отримала нову вартість – 180 тисяч гривень і покупця. Торги закінчено. Вся сума надійшла на рахунок Городнянської громади. А нещодавно біля недобудованого приміщення в Дібрівному з'явилась будівельна техніка.

Також влада громади продає недобудовану будівлю клубу в Мощенці. На виручені кошти буде облаштовано клуб у приміщенні магазину в центрі села.

Біля Чернігова упав космічний об'єкт

У небі над Черніговом 25 серпня чимало людей спостерігали падіння загадкового об'єкта. Про це чернігівці почали писати в соцмережах. Зокрема, йшлося про те, що, окрім наймовірнішого заходу сонця, пощастило побачити метеорит.

Чоловіку трактором придавило голову

Біля с. Сокирин Козелецького району чоловік отримав важку травму. Як стало відомо, він намагався поставити на колеса віз із сіном, що перевернувся на бік. У цей час трактор МТЗ-80, у кабіні якого не було водія, покотився назад і фаркопом придавив бідолаші голову. Про це «ЧЕЛАН» повідомили в департаменті з питань цивільного захисту та обoronної роботи Чернігівської облдержадміністрації. Внаслідок пригоди чоловік отримав важку черепно-мозкову травму та був доставлений до Козелецької центральної районної лікарні.

«Укрпошта» увіковічила вишивку Чернігівської області на марках

«Укрпошта» до Дня Незалежності України представила 4 марки з серії «Українська вишивка – код нації», що зображують зразки вишивки Черкаської, Волинської, Чернівецької та Чернігівської областей. Спецпогащення знаків поштової оплати відбулося у Національному центрі народної культури «Музей Івана Гончара», автентичні вишиванки з фондів якого відтепер є на марках.

Фрагменти вишивки вдруге стали сюжетами знаків поштової оплати. У 2018 році «Укрпошта» випустила першу частину однойменної серії. Тоді на марках були зображені зразки вишивки Вінниччини, Київщини, Львівщини та Полтавщини.

«Укрпошта» традиційно зображує на сюжетах марок унікальність традицій і культури України, це те, що нас єднає, і те, що формує нашу національну ідентичність. Цього разу ми продовжили серію знаків поштової оплати з вишивками різних регіонів України, які мають свої унікальні техніки та візерунки. Українські вишиванки відомі на увесь світ – їх одягають зірки Голівуда, відомі співачки, тематика української вишивки стала також сюжетами колекцій світових домів моди. Пишаюся, що українці відроджують традиції і наше національне вбрання переживає розквіт», – зазначив перший заступник генерального директора «Укрпошти» Олександр Перцовський під час заходу.

Тираж кожної марки з серії «Українська вишивка – код нації», що зображують зразки вишивки Черкаської, Волинської, Чернівецької та Чернігівської областей, налічує 140 тисяч примірників. До кожної марки випущено конверт і картмаксимуми.

Грибне ельдорадо: «урожай» сіверської родини

Молода родина назбирала майже 20 кілограмів білих грибів. За словами Світлани Аксюті, гриби збирала вона разом із своїм чоловіком у Чернігівському районі.

«До знайомства зі своїм коханим я на грибах узагалі не зналася, та й до лісу практично не ходила. Хоча природу люблю з дитинства, бо виросла в тихому селі, де будинок на крутій горі з прекрасним краєвидом. Зараз до лісу ходимо частенько, зазвичай на вихідних. Особливо подобається просто кататися на велосипеді дорогою до річки Десна або прогулюватися із собакою. І це все просто біля дому в с. Новоселівка», – розповідає вона.

Господиня зазначила, що половину грибів відварила та законсервувала, а другу половину заморозила, щоб смажити.

«Десна» розгромила «Олександрію»

У матчі п'ятого туру Української Прем'єр-ліги «Олександрія» 24 серпня на власному полі зазнала поразки від чернігівської «Десни» – 0:3.

Усі три м'ячі побували у воротах городян у другому таймі. Суттєво на підсумковий результат вплинуло видалення гравця олександрійської команди Дениса Мірошніченка, який на 48-й хвилині отримав другу жовту картку, після чого господарі лишилися в меншості.

На 50-й хвилині Денис Фаворов вивів «Десну» вперед, реалізувавши пенальті. У середині тайму Орест Кузик подвоїв перевагу гостей, а наприкінці поєдинку Олександр Філіппов утретє змусив Юрія Паньківа виймати м'яча з власних воріт.

Таким чином «Десна» набрала 10 очок і піднялася на друге місце в турнірній таблиці.

Наступна гра за участі сіверських футболістів відбудеться 30 серпня, тоді «Десна» зіграє проти «Карпат».

ПАРАД ДО ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ: СВЯТКОВА ХОДА ТА ЯРМАРОК

Подвійне свято зі справжнім парадом громад влаштувала Куликівщина. День Незалежності тут збігся з Днем громади.

«Як і вся Україна, ми святкуємо 28-му річницю Незалежності. Але, крім цього, так уже сталося традиційно, святкуємо й річницю об'єднаної громади. Цього дня з'їжджаються представники всіх сіл, демонструючи бажання до єдності та зміни», – розповідає Наталія Халімон, голова Куликівської громади.

У захопленні від свята і жителі громади.

«Навколо різнобарв'я. У людей чудовий настрій. Усі раді, щасливі, веселі», – каже жителька Куликівки Оксана.

«Святкова, чудова атмосфера», – зазначила місцева жителька Наталія.

Головний бренд свята – це «Еко». Кожна громада Куликівщини по черзі демонструє свої екологічні акценти через святкові наряди. Тут тобі і крапельки води, і екологічні іграшки, і жовто-блакитна медуза, і найекологічніший у світі транспорт. На свято завітав і народний депутат України Валерій Давиденко.

Валерій Давиденко

«Вітаю всіх, усю нашу Україну і Куликівську громаду з Днем Незалежності. Попри те, що наразі всюди є багато проблем, сталося найголовніше – ми відбулися як нація. Дуже багато говорять про землю, про воду, про все інше. Але я вважаю, що наш найцінніший скарб – це ми, українці», – наголосив Валерій Давиденко, народний депутат України.

Куликівщина радо зустріла свого обранця, адже завжди відчувала його підтримку. Сьогодні також не обійшлося без подарунків. Презент отримав туристичний клуб «Вогнище».

«Ми дуже гарно співпрацюємо з Валерієм Миколайовичем. Завдяки йому закуплено для туристичного клубу «Вогнище» байдарки і туристичне спорядження», – зазначила Лариса Оснач, культурний організатор Куликівського центру позашкільної освіти.

«Ми дякуємо Валерію Миколайовичу, за те що він нам допоміг провести водогін у селі Дроздівка», – вдячна Олександра Корж, жителька села Дроздівка.

«У нас співпраця з Валерієм Миколайовичем продовжується. Куликівщина знову за нього проголосувала. Це говорить про роль депутата на окрузі і про його підтримку нас», – говорить Наталія Халімон, голова Куликівської громади.

За сприяння Валерія Давиденка жителі громади та гості спробували і традиційний український смаколик – смаженого кабанчика.

Святкування супроводжувались ярмарком із обов'язковим атрибутом таких дійств – самобутніми виробами народних

Наталія Халімон

майстрів Чернігівщини. А українська пісня створювала неймовірну національну атмосферу.

Олег Дешура

ПЛАТФОРМА НЕЗАЛЕЖНИХ ДУМОК

Володимир Бойко,
експерт із децентралізації

Туристичний клондайк Чернігівщини

Туризм та освіта як основні чинники розвитку Чернігівської області, його спеціалізація – чому б ні? Регіон – клондайк історико-культурної спадщини, відносно задовільні шляхи сполучення (порівняно з іншими регіонами), приязні природні умови, близькість до Києва.

І це все на тлі дедалі більшого попиту (і він ще зростатиме) щодо двох згаданих напрямів. Наприклад, мале місто (селище) Седнів – 20 хв. від на машині від центру Чернігова: Георгіївська церква, де знімався перший «Вій», кам'яниця Лизогубів кінця XVII ст., альтанка Леоніда Глібова, де була написана «Стоїть гора високая» (між іншим, улюблена пісня Михайла Горбачова – можна подивитися в інтернеті, як він її співає українською мовою), колоритний спуск до Сноу чистюшкою та багатою йодою водою, та й мала ГЕС – теж неабиякий об'єкт. І все це на тлі краєвидів, від яких перехоплює подих.

Перлина – маєток Лизогубів, пов'язаний із багатьма відомими іменами минулого України. Місце особливе – не лише своєю пам'яттю, але й відчуттями – для цього досить хоча б раз тут побувати. Кольсь у садібі розміщувалася школа, але після побудови нового її приміщення – тут частина обласного історичного музею. І життя зупинилося.

Можливо, є інше вирішення проблеми. Скажімо, створення на базі історичного будинку спеціалізованої приватної школи. Або ж туристичного (знову ж таки, приватного) центру, зорієнтованого на інтерактивні методи залучення туристів.

Тобто, ті самі дві галузі, що й для області загалом – освіта та туризм.

Уже за кілька днів перший шкільний дзвінок покличе учнів, їхніх батьків і педагогів у країну знань. Звісно, перший навчальний день буде радісним. Адже до шкіл усі придуть святково вбраними з новенькими рюкзаками та з букетами. Та й уроки цього дня дітям вчити не доведеться. Проте вже наступного дня ситуація традиційно зміниться. Бо не дарма вигадали жарт, що учні люблять школу 1 вересня, а 2-го починають її ненавидіти.

ЗАПОРУКА УСПІШНОГО НАВЧАЛЬНОГО РОКУ:

ЯК ПІДГОТУВАТИ ДИТИНУ ДО ШКОЛИ

Адаптації не уникнути

На жаль, анекдот узятий із життя. Тож, щоб так не сталося, батькам треба відправляти дитину до храму знань підготовленою, передусім психологічно. Особливо це стосується першокласників. Психологи кажуть, що для шестирічної дитини школа стає своєрідною роботою.

«Учень отримує численні «посадові обов'язки»: приходити вчасно до навчального закладу, бути уважним і дисциплінованим. Відтепер основна його діяльність – вчитися, а це потребує значних вольових зусиль, яких не вимагали раніше. Спершу діти сприймають школу як гру, але в якусь мить розуміють, що вона, попри їхні бажання, затягнеться аж на 12 років. Навчальний процес може набридати, бути іноді нецікавим і складним. Це, звісно, викликає розчарування. Шкільне навчання стає «школою життя», в якій діти пізнають світ, відмінний від домашнього та затишного. Такі розчарування неминучі, а в психології це називається «адаптація». Для вдалої адаптації до шкільного навчання потрібен хоча б мінімум місьця, а іноді – до півроку», – розповідає психолог Анна Колесова.

За словами фахівців, перші місяці навчання багатьом дітям даються нелегко. Бо майже в третини школярів виникають сонливість, млявість, часті застуди, безсоння та інші психосоматичні симптоми. Так організм реагує на стрес. Тож діти потребують психологічної підготовки до школи, бо в підготовлених дітей процес адаптації проходить більш м'яко.

Секрети підготовки

Починати готувати дитину до школи треба не напередодні Дня знань, а суттєво раніше. В ідеалі – упродовж року перед шкільним навчанням. І головне – дорослі повинні розуміти, в чому саме полягає ця підготовка. Однією з важливих складових готовності дитини до школи є мотивація.

«Батьки мають розповідати дитині про шкільне навчання в позитивному аспекті, бо негативні батьківські установки можуть сформувати у дітей відповідні стереотипи. Також важливо не тільки розказувати про

школу, але й програвати шкільні ситуації, моделювати уроки. Наприклад, вдома можна зробити імпровізований клас – із дошкою, партою, зошитом та іншою атрибутикою», – розповідає психолог.

Часто дошкільнята начебто хочуть до школи. Наприклад, у дитини є старші друзі або брати-сестри, які вже навчаються. Дитина хоче бути подібною до них – носити портфель, мати свій стіл у кімнаті, пенал та бути такою ж «поважною» і «діловою». Але маємо розуміти, що це зовнішні ознаки шкільного навчання. Орієнтуючись тільки

Чи треба дошкільнятам вміти читати і писати

Фахівці переконані, що підготовка до навчання не полягає в тому, щоб навчити дитину писати і читати. Це завдання початкової школи. А в дошкільному віці дитина має навчитися того, що допоможе їй надалі здобути ці навички. Це вміння спілкуватися, емоційна стабільність, здатність докладати зусиль для чогось і, безперечно, інтелектуальний розвиток.

розмальовування, застібання гудзиків, шнуровання взуття, вирізування з паперу та картону, створення аплікацій, малювання, гра з дитячим конструктором, із мозаїкою, плетіння нитками, нанизання намистин, перебирання крупи тощо», – розповідає Анна Колесова.

У початковій школі проявляються перші схильності дитини

Ганна Колесова розповідає, що найкращий спосіб виявити здібності в дітей – «метод проб».

Наприклад, схильність до віршування чи літератури може з'явитися тільки після оволодіння навичками читання, появи читацького інтересу, прочитання певної кількості книжок. Усе це формується протягом навчання в початковій школі. Тому власне літературна обдарованість виявляється пізніше, коли дитина почне писати твори, але наявний глибокий інтерес до книжок, гарно розвинена мову та уяву – як передумови схильності до літератури – можна відзначити й у початковій школі. Це майбутні письменники чи блогери. Також у початковій школі часто виявляють соціально обдарованих дітей – схильних до лідерства та публічних виступів. Це відбувається на різних КВК, творчих конкурсах. Це майбутні менеджери та лідери. Найчастіше в початкових класах помітна академічна обдарованість – здатність гарно вчитися. Ці діти прозвинені інтелектуально та вимогливі до себе. Часто в житті їм допомагає саме старання. Такі люди потрібні в будь-якій професії», – повідомляє психолог.

Водночас спеціаліст попереджає батьків, що не варто забувати, що обдарованість і шкільна успішність – це різні поняття. Бо з історії знаємо, що багато відомих людей були двієчниками в школі, тобто мали здібності неакадемічного характеру, що допомогли їм досягти успіху.

«Таких дітей також чимало. Вони творчі, креативні та допитливі, хоча не завжди мають гарні успіхи в навчанні. З них можуть вирости і винахідники, і артисти. Треба придивлятися до дитини, бачити її сильні та слабкі сторони. Наша шкільна система з негнучкими навчальними програмами спрямована на підтягування до «нормальності» та «стандартності». Наприклад, дитина має проблеми з математикою або читанням, це її слабка сторона, але бачить речі в незвичному ракурсі, має нестандартне мислення. Тому хто, як не батьки, має звернути увагу на сильні сторони дитини: побачити, які уподобання приносять їй радість, які здібності можна розвинути, та створити для цього відповідне середовище», – переконана психолог.

Тож, шановні батьки, пам'ятайте, що кожна дитина унікальна і, можливо, саме у вашій родині росте майбутній геній чи видатна людина.

Ірина Осташко

Особливості нового навчального року

Скасування співбесіди під час вступу до 1 класу

Дітей до школи зараховують за місцем їхньої реєстрації, незалежно від того, спеціалізована ця школа чи загальноосвітня. Вибрати іншу школу можна за умови вільних місць – у такому випадку можливий конкурс.

Оголошення оцінок школярів

Відтепер оцінки учня – це його особиста інформація, яку вчитель не має права розголошувати на весь клас.

Форма необов'язкова

У червні президент Володимир Зеленський скасував старий указ про обов'язкову шкільну форму. Адміністрація школи більше не зможе примушувати учнів відвідувати уроки лише у формі.

Дошки пошани для відмінників знімуть

Кожен учень індивідуальний у своїх успіхах. Хтось краще вчиться, а хтось краще грає у футбол, танцює або співає. Діти різні і здібності в них теж різні, кожен талановитий по-своєму.

на них, першокласник дійсно швидко розчарується в школі. Адже навчання виявляється важче, ніж очікувалося – треба дотримуватися розпорядку дня, рано вставати, сидіти за партою. Вже не можна гуляти, як у дитсадку, запізнюватися, забувати речі, капризувати з вчителькою тощо. Учень має з цим впоратися, і це дуже важлива місія. Якщо щось не вдається, в дитини виникає стрес. І коли школяр відчуває перевантаження та перевтому, його вже не втішає новий портфель чи нове шкільне вбрання. Про справжню мотиваційну готовність свідчить насамперед розвинений пізнавальний інтерес – бажання вчитися, опанувати грамоту, самостійно читати книжки тощо.

«Наприклад, щоб навчитися читати, у дитини має бути розвинутий фонетичний і фонематичний слух (вміння відрізнити звуки, визначити їх послідовність у словах). Важливою передумовою засвоєння читання є також достатній словниковий запас, правильна вимовка звуків. Мотивація до читання часто залежить саме від сімейного виховання. Виявлено, що раніше починають читати діти в родинках книголюбів. Найважливішим аспектом готовності дитини до оволодіння письмом є підготовка руки. Дитина з розвинутою дрібною моторикою має гарну координацію рухів рук, вмє орієнтуватися на площині аркуша тощо. Вдома для розвитку ручної моторики можна робити будь-які вправи, що передбачають дрібні рухи: штрихуван-

Адже дізнатися, чи є в дитини талант до малювання, можна тільки, якщо дати їй в руки пензлі. Існує думка, що, якщо таланти не розкриваються в певний, сприятливий для цього період, то потім вони, так би мовити, блокуються. Тому ще в дошкільному віці дитина має спробувати себе в різних «жанрах».

«Є здібності, які можна побачити вже в ранньому віці. Звичай у дошкільному дитинстві виявляються спортивні, танцювальні, музичні, художні здібності тощо. Коли дитина іде до школи, сфера можливих талантів розширюється. Вона може спробувати себе на шкільних конкурсах, гуртках, взяти участь у публічних заходах тощо. Загалом, що складніший вид діяльності, то пізніше розкривається здібність дитини до

НА ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

ШКІЛЬНА РЕВОЛЮЦІЯ – ДВОМІСНІ ПАРТИ ЗАМІНЯТЬ НА ОДНОМІСНІ

Парти на дві особи – закономірність у наших навчальних закладах. І донедавна здавалося, що інакше й бути не може.

Запитання «чому в школі все так?» і «як краще?» у більшості навіть не виникали.

«Ймовірно, що по троє незручно сидіти», – каже чернігівка Оксана.

«Тому що зав'язується дружба. З хлопцями і дівчатами, з якими сидів за партою, дружино і досі», – зізнається містянин Сергій.

Проте час минає і традиції змінюються. Нова українська

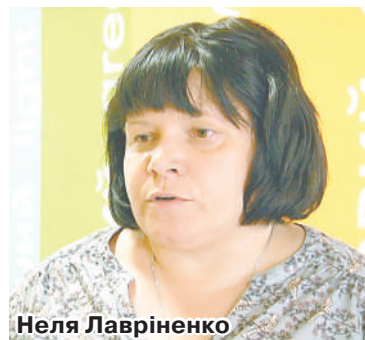

Ірина Лащевська

школа – це насамперед індивідуальність. А вона має починатися з однієї парті. Одним із флагманів у цьому напрямку на Чернігівщині є приватна школа «МудрАнгелики».

«Сучасна партя розкладається. В неї можна покласти пенал й інше необхідне шкільне приладдя. Ці парті можна розставити, як зручно. Задля того, щоб під час уроку вчитель бачив усіх дітей, і кожному міг приділити належну увагу», – розповідає Ірина Лащевська, викладачка школи.

«Одна партя для однієї дитини – це найоптимальніший варіант. Тому що дитина вчить-

Неля Лавріненко

ся мати свій простір, і для педагога це добре, бо учнів можна легко гуртувати у групки по кілька осіб», – зазначила Неля Лавріненко, директор приватної школи «МудрАнгелики».

Таким чином швидше відбувається соціалізація дітей і вони стають більш вправними у виконанні групових завдань.

До речі, зміни, які тільки запроваджують у наших школах, у Європі та Америці вже є буденністю.

«Я, наприклад, була в школах і в Америці, і в Польщі. Там кожен учень сидить за індивідуальною партою», – повідомила Неля Лавріненко.

Як бачимо, однієї парті – це ще один крок до Європи, хоч і маленький. А двомісні парті, швидше за все, мають скоро піти у небуття, як і епоха, коли їх запровадили.

Олег Дешура

ТРАВМИ, ДЕРМАТОЗИ Й ОТРУЄННЯ, АБО ЗВОРОТНИЙ БІК «ФОНТАННОГО» КУПАННЯ

Чернігів поступово перетворюється на місто фонтанів, а вода в них – на зелений осередок небезпечних мікроорганізмів. Та такого це не зупиняє – і люди не гидують у них навіть купатись.

Особливо фонтани ваблять дітей, які біля них охоче бавляться. Та лікарі застерігають, що під час плескання в такій воді є значний ризик підхопити інфекції.

«Кишкова паличка спричиняє кишкові розлади. Можуть бути гастроуденіти, коліти різноманітні. Тобто можна ковтнути води – й отримати купу неприємностей. І грибові можна підхопити інфекції, і стафілококові. Ви ж не знаєте, хто там до вас плюхався. А коли пройдуть дощі, то хтозна, що туди може випасти», – розповідає завідувачка відділення сімейної медици-

ни КМП Чернігівська міська лікарня №4 Барбара Сиваткіна. Чернігівці ж зізнаються, що самі неодноразово ставали свідками, коли хтось приймає такі ванни. Та до подібних водних процедур здебільшого ставляться скептично.

«Вважаю, що цього не можна робити. Бо у громадському місці не бажано зі своїми мікробами купатися та ноги мочити. Тим паче, що воду в фонтанах якось очищують, ймовірно, за допомогою хімії», – переконана чернігівка Галина.

«Фонтани не для того, щоб купатися, а щоб посидіти, відпочити. Купатися в них негарно і небезпечно, бо весь потріб туди летить. Для купань є пляж, а тут це недоречно», – упевнена містянка Олеся.

Окрім кишкових розладів, купання у фонтанах може спричинити респираторні хвороби і травми. Оскільки в брудній воді збирається слизкий осад, що може призвести до падіння. «Послизнешся, впадеш на різні втулки, з яких подається вода. Я не рекомендую б купатися, хоч би яка спека була. Посидіти подихати – це одне, а охолоджуватися не варто. Коли панувала спека, в місті встановлю-

вали рамки. Можна охолодитися, попивши води. Але в жодному разі не пірнати у фонтанах, бо сенсу в цьому мало, а проблеми можуть бути великі», – наголошує Барбара Сиваткіна.

Лікар каже, що основна відмінність фонтанів від річок і басейнів полягає в тому, що вода тут проходить замкнений цикл, не очищується належним чином і застоюється. Тому особливо у спеку є всі умови для розмноження хвороботворних бактерій. Вона наголошує, що фонтани чудово підходять для естетики та зволоження повітря і ніяк не сприяють купанню та іграм у них.

Ольга Лазун

Чернігівський бібліограф грає зі школярами у цікаву гру «Калах»

Валерій Помаз, бібліограф Чернігівської обласної бібліотеки для юнацтва, от уже приблизно 10 років проводить позакласні заняття, переважно на екологічні теми, для чернігівських школярів.

Спершу працював з учнями початкових класів, які відвідували групи продовженого дня у школі №27.

«Під час занять звертав увагу, що дітям потрібні ігрові паузи. Тож вирішив запропонувати їм пограти в гру, в яку в дитинстві сам грав із братом і другом-сусідом. Ідеться про «Калах», назва якої походить від назви африканської пустелі Калахарі. Ця гра чимось нагадує шахи, але не потребує тривалої теоретичної підготовки. У «Калах» доктор наук може програти школяреві. Усе через непередбачувані ситуації, які можуть виникнути», – розповідає Валерій Помаз.

За його словами, гра за суттю дуже нестандартна, розвиває логічне мислення, проте із простими правилами, що дуже до вподоби дітям. До речі, жодних підручників про те, як у неї грати, не існує.

«Також важливо, що все, що потрібно для гри, нескладно виготовити самостійно. Потрібно 12 пластикових хаток – це для двох гравців. Буває, що використовуємо пластикові упаковки з-під сиру. І ще потрібні більші хатки – калаті, де накопичуємо свої кульки чи камінці. До речі, кульки можна придбати у магазинах сучасного рукоділля. І щоб дітям було цікавіше чи веселіше, можна використовувати різнокольорові. На початку гри має бути 72 кульки, по 6 у кожній хатці», – повідомив чоловік.

Після 2015 року Валерій Помаз почав працювати зі старшими дітьми – із 5-6 класу. Вже у школі №23.

«Там я теж проводжу екологічні заняття. І часу на це виділено суттєво менше, тож поки пограти в «Калах» школярам не пропонував. Хоча для цієї гри діти, які навчаються у так званій середній школі, підходять найбільше», – пояснює бібліограф.

Валерій Помаз сподівається на продовження співпраці з чернігівською школою №23 і наступного навчального року.

Ірина Осташко

Барбара Сиваткіна

ПОНЕДІЛОК, 2 вересня

UA: СУСПІЛЬНЕ
6.00 М/с «Вруміз».
6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 9.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Новини.

1+1
6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1».
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30 ТСН: «Телевізійна служба новин».

ІНТЕР
6.05, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським».
7.00, 8.00, 9.00, 17.40 Новини.

ІСТУ
5.00 Т/с «Відділ 44».
5.45 Громадянська оборона.
6.40 Факти тижня.

СТБ
6.45 Х/ф «Знахар».
9.20, 21.00 Т/с «Кріпосна».
10.15 Т/с «Коли ми вдома».

Weather forecast table for Monday 29 August with columns for min/max temperatures.

ВІВТОРОК, 3 вересня

UA: СУСПІЛЬНЕ
6.00 М/с «Вруміз».
6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 9.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.10 Новини.

1+1
6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1».
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30 ТСН: «Телевізійна служба новин».

ІНТЕР
5.25, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським».
7.00, 8.00, 9.00, 17.40 Новини.

ІСТУ
5.35, 20.15 Громадянська оборона.
6.30 Ранок у великому місті.

СТБ
6.55, 10.55 Т/с «Коли ми вдома».
9.00, 21.00 Т/с «Кріпосна».
11.25 МастерШеф.

Weather forecast table for Tuesday 30 August with columns for min/max temperatures.

СЕРЕДА, 4 вересня

UA: СУСПІЛЬНЕ
6.00 М/с «Вруміз».
6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 9.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.10 Новини.

1+1
6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1».
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30 ТСН: «Телевізійна служба новин».

ІНТЕР
5.25, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським».
7.00, 8.00, 9.00, 17.40 Новини.

ІСТУ
5.35, 10.10 Громадянська оборона.
6.30 Ранок у великому місті.

СТБ
6.30, 11.00 Т/с «Коли ми вдома».
9.00, 21.00 Т/с «Кріпосна».
11.35 МастерШеф.

Weather forecast table for Wednesday 4 September with columns for min/max temperatures.

ЧЕТВЕР, 5 вересня

UA: СУСПІЛЬНЕ
6.00 М/с «Вруміз».
6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 9.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.10 Новини.

1+1
6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1».
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30 ТСН: «Телевізійна служба новин».

ІНТЕР
5.25, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським».
7.00, 8.00, 9.00, 17.40 Новини.

ІСТУ
5.35 Громадянська оборона.
6.30 Ранок у великому місті.

СТБ
7.00, 10.55 Т/с «Коли ми вдома».
9.00, 21.00 Т/с «Кріпосна».
11.35 МастерШеф.

Weather forecast table for Thursday 5 September with columns for min/max temperatures.

П'ЯТНИЦЯ, 6 вересня

UA: СУСПІЛЬНЕ
6.00 М/с «Вруміз».
6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 9.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 1.40 Новини.

1+1
6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1».
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30 ТСН: «Телевізійна служба новин».

ІНТЕР
5.25, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським».
7.00, 8.00, 9.00, 17.40 Новини.

ІСТУ
5.35 Громадянська оборона.
6.30 Ранок у великому місті.

СТБ
7.10 Т/с «Коли ми вдома».
13.30 Т/с «Час кохати».
17.30, 22.00 Вікна-Новини.

Weather forecast table for Friday 6 September with columns for min/max temperatures.

СУБОТА, 7 вересня

UA: СУСПІЛЬНЕ
6.00 М/с «Тачки проти».
6.30, 7.10, 8.10, 9.10 Доброго ранку, Країно!

1+1
6.00 «Світське життя».
6.45 «Гроші 2019».
8.00 «Сніданок. Вихідний».

ІНТЕР
5.35 «Чекай на мене. Україна».
7.15 «Слово Предстоятеля».
7.25 Х/ф «Невиправний брехун».

ІСТУ
5.20 Скарб нації.
5.30 Еврика!
5.35 Факти.

СТБ
6.20 Наречено для тата.
8.10 Зважені та щасливі.
11.10 Т/с «Кріпосна».

Weather forecast table for Saturday 7 September with columns for min/max temperatures.

НЕДІЛЯ, 8 вересня

UA: СУСПІЛЬНЕ
6.00, 10.15, 17.25, 22.25 Розсекречена історія.
6.30, 7.10, 8.10, 9.10 Доброго ранку, Країно!

1+1
6.00 ТСН: «Телевізійна служба новин».
6.35 М/ф.
6.45 «Українські сенсації 2019».

ІНТЕР
6.05 Х/ф «Міський романс».
8.00 «Удачний проект».
9.00 «Готуємо разом».

ІСТУ
5.20 Секретний фронт.
6.05 Громадянська оборона.
7.00 Антисомбі. Дайджест.

СТБ
12.55, 0.35 Слідство ведуть екстрасенси.
20.00 Один за всіх.
21.00 Я соромлюсь свого тіла.

Weather forecast table for Sunday 8 September with columns for min/max temperatures.

Advertisement for 'МЕТАЛОЧЕРЕПИЦА ПРОФНАСТИЛ из первых рук' featuring a house image and contact information for ПрофАльянс.

